

EUROOPAN KOMISSIO

VEROTUKSEN JA TULLILIITON PÄÄOSASTO
SISÄMARKKINOIDEN, TEOLLISUUDEN, YRITTÄJYYDEN JA PK-YRITYSTOIMINNAN
PÄÄOSASTO

Bryssel 17. joulukuuta 2020

TIEDONANTO

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ERO EUROOPAN UNIONISTA JA HUUMAUSAINEIDEN LÄHTÖAINEITA KOSKEVAT EU:N SÄÄNNÖT

Yhdistynyt kuningaskunta on 1. helmikuuta 2020 alkaen eronnut Euroopan unionista, ja siitä on tullut ns. kolmas maa¹. Erosopimuksessa² määrätään siirtymäkaudesta, joka päättyy 31. joulukuuta 2020. Siihen saakka Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelletaan Euroopan unionin oikeutta sen kaikilta osin.³

Siirtymäkauden aikana EU ja Yhdistynyt kuningaskunta neuvottelevat uutta kumppanuutta koskevasta sopimuksesta, jossa määrätään erityisesti vapaakauppa-alueesta. Ei kuitenkaan ole varmaa, tehdäänkö tällainen sopimus ja tuleeko se voimaan siirtymäkauden päättyessä. Tällaiseen sopimukseen perustuva suhde olisi joka tapauksessa markkinoillepääsyä koskevien edellytysten osalta hyvin erilainen kuin tilanne, jossa Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu sisämarkkinoihin⁴, EU:n tulliliittoon sekä arvonlisävero- ja valmisteveroalueeseen.

Sen vuoksi kaikkia asianomaisia ja erityisesti talouden toimijoita muistutetaan oikeudellisesta tilanteesta, jota sovelletaan siirtymäkauden päätyttyä (katso jäljempänä osa A). Tässä tiedonannossa selitetään myös eräitä eroa koskevia erosopimuksen määräyksiä (katso jäljempänä osa B) sekä Pohjois-Irlannissa siirtymäkauden päätyttyä sovellettavia sääntöjä (katso jäljempänä osa C).

Neuvoja sidosryhmille

¹ Kolmas maa on maa, joka ei ole EU:n jäsenvaltio.

² Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä, jäljempänä 'erosopimus' (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

³ Lukuun ottamatta eräitä erosopimuksen 127 artiklassa määrättyjä poikkeuksia, joista millään ei ole merkitystä tämän tiedonannon kannalta.

⁴ Vapaakauppasopimuksessa ei määrätä etenkin sellaisista (tavaroiden ja palvelujen alalla sovellettavista) sisämarkkinoiden periaatteista kuin vastavuoroinen tunnustaminen, 'alkuperämaaperiaate' ja yhdenmukaistaminen. Vapaakauppasopimuksella ei myöskään poisteta tullimuodollisuuksia ja -tarkastuksia, jotka koskevat esimerkiksi tavaroiden alkuperää ja niihin sisältyviä tuotantopanoksia, eikä tuontiin ja vientiin sovellettavia kieltoja ja rajoituksia.

Tässä tiedonannossa mainittujen seurausten huomioon ottamiseksi huumausaineiden lähtöaineiden kauppaan osallistuvia sidosryhmiä neuvotaan ottamaan huomioon siirtymäkauden päättymisen vaikutukset Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käytävään kauppaan.

Huom.

Tässä tiedonannossa ei käsitellä

- EU:n yleistä kemikaalilainsäädäntöä eikä
- EU:n tullimenettelyjä.

Näistä on julkaistu erilliset tiedonannot⁵.

Lisäksi on aiheellista tutustua yleisempään kieltoja ja rajoituksia koskevaan tiedonantoon, joka kattaa myös tuonti- ja vientitodistukset⁶.

A. OIKEUDELLINEN TILANNE SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTTYTTYÄ

Siirtymäkauden päätyttyä huumausaineiden lähtöaineita koskevaa EU:n lainsäädäntöä⁷ ei enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan⁸. Tavaroiden liikkuminen EU:sta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan katsotaan vienniksi EU:sta ja tavaroiden liikkuminen Yhdistyneestä kuningaskunnasta EU:hun katsotaan tuonniksi EU:hun. Tällä on erityisesti seuraavat vaikutukset:

Tällaista liikkumista ei pidetä enää EU:n sisäisenä liikkumisena, minkä vuoksi siihen ei enää sovelleta asetusta (EY) N:o 273/2004. Sen sijaan sovelletaan asetusta (EY) N:o 111/2005.

- Asetuksen (EY) N:o 111/2005 11 artiklan mukaan unionin toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille vientiä koskeva ennakoilmoitus kaikesta liitteessä esitetyissä luokissa 1 ja 4 lueteltujen luokiteltujen aineiden viennistä sekä määrätystä liitteessä esitetyissä luokissa 2 ja 3 lueteltujen luokiteltujen aineiden viennistä. Yhdistyneellä kuningaskunnalla on 15 työpäivän vastausaika, jonka kuluttua vientijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa luvan vientiin, jolleivät ne ole saaneet Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaiselta viranomaiselta

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_fi

⁶ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/brexit_files/info_site/import_and_export_licences_en.pdf

⁷ Asetus (EY) N:o 111/2005 yhteisön ja kolmansien maiden välisen huumausaineiden lähtöaineiden kaupan valvontaa koskevista säännöistä, EUVL L 22, 26.1.2005, s. 1, ja asetusta (EY) N:o 273/2004 huumausaineiden lähtöaineista, EUVL L 47, 18.2.2004, s. 1.

⁸ Asetuksen (EU) N:o 111/2005 ja asetuksen (EY) N:o 273/2004 sovellettavuudesta Pohjois-Irlantiin, ks. tämän tiedonannon osa C.

ilmoitusta siitä, että kyseisen vientitapahtuman tarkoituksena saattaa olla huumausaineiden tai psykotrooppisten aineiden laiton valmistus.

- Lisäksi asetuksen (EY) N:o 111/2005 12 artiklan mukaan vientilupa tarvitaan myös viettäessä unionin tullialueelta liitteessä esitetyissä luokissa 1, 2 ja 4 luokiteltuja aineita, joista on tehtävä tulli-ilmoitus, sekä viettäessä luokiteltuja aineita sen jälkeen, kun ne on varastoitu valvontatyyppiin I mukaiselle vapa-alueelle tai vapaavarastoon vähintään kymmenen päivän ajan. Vientiluvan myöntää sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, johon viejä on sijoittautunut.
- Asetuksen (EY) N:o 111/2005 20 artiklan mukaan liitteessä esitetyssä luokassa 1 lueteltujen luokiteltujen aineiden tuontiin Yhdistyneestä kuningaskunnasta tarvitaan siirtymäkauden päätyttyä tuontilupa. Tuontilupa voidaan myöntää vain unioniin sijoittautuneelle toimijalle. Tuontiluvan myöntää sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, johon tuoja on sijoittautunut.

B. KESKEISET EROSOPIMUKSEN MÄÄRÄYKSET

Erosopimuksen 47 artiklan 1 kohdassa määrätään, että tavaroiden liikkuminen, joka on kesken siirtymäkauden päättyessä, on EU:n oikeuteen sisältyvien tuonti- ja vientilisenssejä koskevien vaatimusten kannalta pidettävä unionin sisäisenä liikkumisena erosopimuksessa määrätyin edellytyksin.

Esimerkki: Tietty huumausaineiden lähtöaineiden lähetys, jonka siirto EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä on kesken siirtymäkauden päättyessä, voi edelleen saapua EU:hun tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan asetuksen (EY) N:o 273/2004 säännösten perusteella.

C. POHJOIS-IRLANNISSA SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTTYTTYÄ SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

Siirtymäkauden päättymisen jälkeen sovelletaan Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevaa pöytäkirjaa.⁹ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan soveltaminen edellyttää Pohjois-Irlannin edustajakokouksen määräajoin ilmaisemaa suostumusta. Ensimmäinen voimassaolojakso päättyy neljän vuoden kuluttua siirtymäkauden päättymisestä.¹⁰

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan nojalla eräitä unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan myös Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta. EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat lisäksi sopineet Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa, että siltä osin kuin unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta, Pohjois-Irlantia kohdellaan kuin se olisi jäsenvaltio.¹¹

⁹ Erosopimuksen 185 artikla.

¹⁰ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 18 artikla.

¹¹ Erosopimuksen 7 artiklan 1 kohta yhdessä Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 13 artiklan 1 kohdan kanssa.

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa määrätään, että asetusta (EY) N:o 111/2005 ja asetusta (EY) N:o 273/2004 sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta.¹²

Tämä tarkoittaa, että tämän tiedonannon osassa A ja B olevien Euroopan unionia koskevien viittausten on katsottava viittaavan myös Pohjois-Irlantiin, kun taas viittauksia Yhdistyneeseen kuningaskuntaan on pidettävä viittauksina yksinomaan Isoon-Britanniaan.

Tämä merkitsee muun muassa seuraavaa:

- Pohjois-Irlantiin sijoittautuneita toimijoita ja käyttäjiä sitovat asetuksessa (EY) N:o 273/2004 ja asetuksessa (EY) N:o 111/2005 säädetyt vaatimukset.
- Asetusta (EY) N:o 273/2004 sovelletaan Pohjois-Irlannin ja EU:n välillä tapahtuviin huumausaineiden lähtöaineiden siirtoihin, minkä vuoksi asetusta (EY) N:o 111/2005 ei sovelleta tässä tapauksessa.
- Asetusta (EY) N:o 111/2005 sovelletaan huumausaineiden lähtöaineiden vientiin Pohjois-Irlannista kolmansiin maihin. Näin ollen huumausaineiden lähtöaineiden siirtäminen edellyttää, että Pohjois-Irlannin toimivaltaiset viranomaiset toimittavat kolmannen maan toimivaltaisille viranomaisille vientiä koskevan ennakoilmoituksen, ja siirtämiseen tarvitaan vientilupa. Vientilupien myöntämisestä vastaavat Pohjois-Irlannin toimivaltaiset viranomaiset.
- Asetusta (EY) N:o 111/2005 sovelletaan huumausaineiden lähtöaineiden vientiin Isosta-Britanniasta kolmansiin maihin¹³.
- Asetusta (EY) N:o 111/2005 sovelletaan Isosta-Britanniasta tai kolmannesta maasta Pohjois-Irlantiin tuotaviin huumausaineiden lähtöaineisiin. Näin ollen huumausaineiden lähtöaineiden siirtoihin tarvitaan Pohjois-Irlannin toimivaltaisten viranomaisten myöntämä tuontilupa.

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa kuitenkin evätään Yhdistyneeltä kuningaskunnalta Pohjois-Irlannin osalta mahdollisuus osallistua unionin päätöksentekoon ja päätösten valmisteluun.¹⁴

Lisätietoja asiasta on huumausaineiden lähtöaineita koskevia EU-sääntöjä käsittelevillä komission verkkosivustoilla ja https://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/legislation_en ja https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-controls/drug-precursors-control_en. Verkkosivuja päivitetään tarpeen mukaan.

¹² Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 5 artiklan 4 kohta ja pöytäkirjan liitteessä 2 oleva 23 jakso. Asetus (EY) N:o 111/2005 on lisätty kyseiseen liitteeseen yhdessä 17. joulukuuta 2020 tehdyn sekakomitean päätöksen N:o 3/2020 kanssa.

¹³ Asetuksen (EY) N:o 111/2005 mukainen vientiä koskeva velvollisuus perustuu unionin kansainvälisiin velvoitteisiin (huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan vuonna 1988 tehty YK:n yleissopimus), ks. Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 6 artiklan 1 kohta.

¹⁴ Jos tiedonvaihto tai keskinäinen kuuleminen on tarpeen, se tapahtuu Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 15 artiklalla perustetussa neuvoo-antavassa yhteisessä työryhmässä.

Euroopan komissio
Verotuksen ja tulliliiton pääosasto
Sisämarkkinoiden, teollisuuden, yrittäjyyden ja pk-yritystoiminnan pääosasto